

Centrum Edukacyjne Przystanek Historia

<https://centrumedu.ipn.gov.pl/ph/archiwum-1/2017/5963,Wyklad-z-cyklad-Z-kamera-po-PRL-u-8-maja.html>
30.04.2024, 04:50

Wykład z cyklu *Z kamerą po PRL-u* - 8 maja

8 maja (poniedziałek), godz. 17.00

Filmowe wizje historii – wykład z cyklu *Z kamerą po PRL-u. Oblicza polskiego kina powojennego*.
Seminarium prowadzi prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski, filmoznawca i historyk kina.

Polski film historyczny chętnie odwoływał się do narodowych mitów, umacniając je lub polemizując z nimi. Wybór podejścia uzależniony był od intencji autorskiej, przy czym należy przez to rozumieć zarówno indywidualne decyzje artysty, jak i potrzeby producenta filmu (a więc państwa). Film historyczny umożliwiał odwołanie się do tej części pamięci kulturowej, która była ważnym elementem tożsamości narodowej, akceptowanym przez widzów. Pozwalał też na ucieczkę od teraźniejszości, maskując rozmaite intencje różnych twórców: z jednej strony wplatających ideologię w przekaz historyczny i tworzących w ten sposób tradycję oraz ciągłość narodu w celu legitymizacji władzy, z drugiej – unikających cenzury i przekazujących komunikat możliwy do odczytania przez przynajmniej część widzów. Przy analizie filmów historycznych należy brać pod uwagę zarówno funkcje reprezentacji historii w filmie, jak i sposoby legitymizacji oraz przedstawiania ekranowego wizerunku przeszłości.

Pokazane zostaną fragmenty następujących filmów: *Podhale w ogniu* (1955), reż. Jan Batory, Henryk Hechtkopf, *Krzyżacy* (1960), reż. Aleksander Ford, *Popioły* (1965), reż. Andrzej Wajda, *Bolesław Śmiały* (1972), reż. Witold Lesiewicz, *Gniazdo* (1974), reż. Jan Rybkowski, *Kazimierz Wielki* (1976), reż. Ewa i Czesław Petelscy, *Zamach stanu* (1980), reż. Ryszard Filipiński, *Magnat* (1986), reż. Filip Bajon.

Wykład: **prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski**, historyk filmu, autor m.in.: *Zapomniani bohaterowie. O bohaterach filmowych polskiego socrealizmu*, Warszawa 2000; *Pęknięty monolit. Konteksty polskiego kina socrealistycznego*, Bydgoszcz 2005; *Piękny sen pedagoga. Literackie i filmowe portrety świata edukacji*, Kraków 2005; *Spektakl i ideologia. Szkice o filmowych wyobrażeniach śmierci heroicznej*, Kraków 2006; *Kino polskie po roku 1989*, Bydgoszcz 2007; *Kino nowej pamięci. Obraz II wojny światowej w kinie polskim lat 60.*, Bydgoszcz 2013; *Polskie seriale telewizyjne*, red. [Piotr Zwierzchowski](#), [Barbara Giza](#), John Bates, Karolina Kosińska, Bydgoszcz 2015.